

Kúria ítélete

Az ügy száma: Bfv.II.1.050/2023/14.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. december 7.
Az ügy tárgya: járművezetés ittas állapotban vétsége
Terhelt: ...
Elsőfok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 2.B.20.473/2021/13., ítélet, előkészítő ülés, 2022. április 19., jogerő napja: 2022. április 19.
Másodfok: -
Az indítvány előterjesztője: Fővárosi Főügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés ittas állapotban vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Fővárosi Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.B.20.473/2021/13. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy a próbára bocsátásra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 22.860 (huszonkettőezer-nyolcszázhatvan) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2022. április 19-én kihirdetett 2.B.20.473/2021/13. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki járművezetés ittas állapotban vétségében [Btk. 236. § (1) bekezdés]. Ezért öt 3 évre próbára bocsátotta és 1 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte.

[2] Az elsőfokú ítélet – fellebbezés hiányában – 2022. április 19-én jogerőre emelkedett.

[3] **II.** 1. A jogerős ügydöntő határozat ellen a Fővárosi Főügyészség Bf.3496/2023/2. szám alatt a terhelt javára nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés b)

pont második fordulat bb) alpontban meghatározott okból, anyagi jogszabálysértés miatt, a Be. 651. § (1) bekezdése alapján, a jogerős ítélet megváltoztatása végett.

[4] Indokolása szerint az alapügyben eljáró bíróság törvénysértően alkalmazott a terhelttel szemben próbára bocsátást és mellette büntetésként közúti járművezetéstől eltiltást, tekintettel arra, hogy próbára bocsátás mellett csak más intézkedés kiszabására van lehetőség, büntetésre ítélésre azonban nincs, márpedig a járművezetéstől eltiltás a Btk. 33. § (1) bekezdés szerint: büntetés.

[5] Mindezek alapján a jogerős ítélet megváltoztatását és a terhelttel szemben a próbára bocsátás alkalmazásának mellőzését indítványozta.

[6] 2. A Legfőbb Ügyészség BF.1136/2023/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt – osztva annak jogi és ténybeli indokai is – fenntartotta, és a próbára bocsátás mellőzésével a törvénynek megfelelő határozat meghozatalát indítványozta.

[7] 3. A terhelt védője a felülvizsgálati indítványra írásbeli észrevételt tett, amelyben a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal való teljes egyetértéséről nyilatkozott.

[8] **III. A felülvizsgálati indítvány megalapozott.**

[9] 1. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a alapján csak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és kizárólag a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető, ezért az azon kívül eső anyagi vagy eljárásjogi kérdések a felülvizsgálatban közömbösek.

[10] 2. A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályának megsértésével alkalmazott törvénysértő intézkedést. A felülvizsgálati indítvány e törvényhely második fordulatára hivatkozott, ezért az alapján a felülvizsgálatnak helye van.

[11] A büntetőjog más szabályának törvénysértő büntetés kiszabását (intézkedés alkalmazását) eredményező megsértése miatt mindazon büntető anyagi jogi szabály megszegése felülvizsgálati okot képez, amelynek alkalmazását a büntetés kiszabása (intézkedés alkalmazása) körében a törvény az ítélőbíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvételére miatt a Be. XCIV. Fejezete nem nyújt jogorvoslati lehetőséget. Ilyen esetben a büntetés (intézkedés) nem felel meg a törvénynek, mert joghátrányt ebben a formában a törvény nem tesz lehetővé [Kúria Bfv.1559/2018/10. (BH 2020.9.)].

[12] A magyar büntetőjog szankciórendszere büntetésekből [Btk. 33. § (1) és (2) bekezdés], valamint intézkedésekből [Btk. 63. § (1) bekezdés] tevődik össze. Ezen belül a próbára bocsátás: intézkedés [Btk. 63. § (1) bekezdés b) pont]. A Btk. 63. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a próbára bocsátás csak önállóan, büntetés helyett alkalmazható.

[13] A Btk. 65. § (1) bekezdése szerint a próbára bocsátással a bíróság a vétség, valamint a háromévi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntett miatt a büntetés kiszabását próbaidőre elhalaszthatja, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja intézkedés alkalmazásával is elérhető.

[14] Ha a próbaidő eredményesen eltelik, az elkövető büntethetősége megszűnik [Btk. 66. § (2) bekezdés]. Meg kell azonban szüntetni a próbára bocsátást, és büntetést kell kiszabni, ha – egyebek mellett – a próbára bocsátottat a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény miatt a próbaidő alatt elítélik, vagy a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt elítélik [Btk. 66. § (1) bekezdés a)-b) pont].

[15] A próbára bocsátás tehát a feltételes elítélés egyik formája. Jogkövetkezmény – büntetés kiszabása – csak akkor fenyegeti az elkövetőt, ha a próbára bocsátás próbaidője nem telik le eredményesen [Kúria Bfv.II.55/2014. (BH 2014.260.)].

[16] Ezzel ellentétben a járművezetéstől eltiltás szankciótanilag a Btk. 33.§. (1) bekezdés f) pontja szerinti büntetés.

[17] A büntetések és intézkedések együttes alkalmazása során vizsgálendő, hogy melyik zárja ki, avagy tűri meg a másikat. A próbára bocsátás nem kizárja, csupán elhalasztja a büntetés kiszabását, a büntetés kiszabása viszont kizárja a próbára bocsátás alkalmazását [Kúria Bfv.III.1.626/2016. (BH 2017.210.)].

[18] Következésképpen, járművezetéstől eltiltás büntetés kiszabása mellett próbára bocsátás alkalmazása törvénytörő (Kúria Bfv.II.55/2022/8., EBH 2011.2390.).

[19] Mivel a próbára bocsátás és a járművezetéstől eltiltás egyidejű alkalmazása összeegyeztethetetlen, járművezetés ittas vagy bódult állapotban bűncselekménye esetén próbára bocsátás csak akkor alkalmazható, ha a konkrét esetben a járművezetéstől eltiltás különös méltánylást érdemlő okból mellőzhető (Kúria Bfv.II.399/2022/5., Bfv.II.401/2022/5.).

[20] A jogerős ítélettel a járművezetéstől eltiltás kiszabásával egyidejűleg alkalmazott próbára bocsátás azonban a Btk. 63. § (2) bekezdésében meghatározott, mérlegelést nem tűró szabályba ütközik.

[21] Az intézkedés törvénytörő alkalmazásában megnyilvánuló anyagi jogszabálysértés azonban a próbára bocsátás mellőzésével kiküszöbölhető.

[22] Mindezek alapján a Kúria – mivel nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak – a Be. 660. § (1) bekezdésének főszabálya szerint tanácsulésen – helyt adott, és megtámadott határozatot a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatva, maga hozott a törvénynek megfelelő határozatot; a terhelttel szemben járművezetéstől eltiltást kimondó rendelkezés érintetlenül hagyása mellett a próbára bocsátás alkalmazását mellőzte, egyebekben pedig a jogerős ítéletet a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[23] 3. A terhelt kirendelt védője a felülvizsgálati eljárásban a felülvizsgálati indítványra írásbeli észrevételt tett. A kirendelt védőt tevékenységéért a felülvizsgálati eljárásban díjazás illeti meg akkor is, ha a Kúria az ügyben nyilvános ülést nem tart [Kúria Bfv.I.1.323/2018/20. (BH 2019.217.III.)]. Ezért a Kúria a védő részére a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 1. § (3) bekezdésére figyelemmel, a 7. § (3) bekezdése szerint állapította meg a kirendelt védőnek járó díjat az ügyenként legalább járó felkészülési díj összegének megfelelően.

[24] Az ennek folytán felmerült bűnügyi költség viseléséről a Kúria a Be. 664. § (1) bekezdésének zárófordulata alapján rendelkezett.

[25] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban – a Kúria elnöke számára a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontjában írt rendelkezés nyomán – öttagú tanácsban járt el.

[26] **IV.** A Kúria ítélete elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[27] Az ugyanazon jogosult általi ismételt indítvány előterjesztésének tilalma a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése szerint az ilyen indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2023. december 7.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró